

Narcís Oller

Literatura Catalana III

Narcís Oller

- ▶ Neix el 1846 a Valls i estudià Dret a Barcelona.
- ▶ Era un home catalanista, moderat, conservador i perfectament integrat en la seva classe social, la burgesia (l'objecte de les seves narracions).
- ▶ Començà a escriure en castellà, però lectures com l'Atlàntida de Verdaguer i la presa de consciència catalanista el fan canviar d'idioma literari. A partir d'aquí es presenta als Jocs Florals i entra en contacte amb el grup de la revista "La Renaixença".
- ▶ Yxart i Sardà (crítics literaris i amics) li fan veure les possibilitats de la literatura realista i naturalista, coneix Zola i fan d'Oller un representant clau de la literatura actual europea. Catalunya comença a formar part de la simultaneïtat dels corrents literaris europeus.
- ▶ La literatura realista no pot ser escrita en un altre idioma que l'idioma del país, de la gent que descriu. El català esdevé imprescindible.
- ▶ Aquesta decisió no va estar exempta de polèmica a la península amb crítiques d'amics castellans d'Oller, com Benito Pérez Galdós.

Narcís Oller

- ▶ La tasca literària de Narcís Oller es pot dividir en tres etapes:
 - ▶ Aprenentatge o formació:
 - ▶ Cap a 1874 es comença a plantejar escriure en català, una idea que es consolida entre 1877 i 1878.
 - ▶ El 1879 guanya amb la narració Sor Sanxa un premi als Jocs Florals, i repetirà l'èxit un any després.
 - ▶ El 1882 escriu la Papallona, la seva primera novel·la. Encara molt romàntica, ambientada a Barcelona, on un "papallona" de classe alta sedueix i abandona una noia que representa les classes més baixes. La ciutat no apareix encara amb el realisme més evident, tot i que es percep en els personatges i els seus diàlegs.
 - ▶ Es considera la primera novel·la catalana naturalista, tot i que Zola en veié algunes diferències. Zola considera que Oller encara no és capaç de desfer-se de cert sentimentalisme.
 - ▶ Amb la Papallona, la literatura catalana se situa en la línia europea actual.

Narcís Oller

► Consolidació o plenitud:

- Entre el 1883 i el 1899 podem parlar de l'època de major creativitat de l'autor, amb quatre novel·les.
- La més coneguda és l'Escanyapobres, la passió pels diners i l'avarícia condicionen la vida d'una parella. L'avarícia es presenta com a una actitud contrària al progrés, que dificulta la transformació socio-econòmica del país en aquella època. És l'obra menys sentimentalista.
- Vilaniu és un exemple de la decadència de les petites ciutats rurals, la lluita entre lliberals i moderats i com la calúmnia pot fer estralls en una família ben establerta.
- La febre d'or és la més extensa, escrita amb certa rapidesa per la imminent publicació de L'argent de Zola. Té certes mancances. Oller volia estudiar la febre bursàtil de 1880-1881, que considera una follia. Explica la pujada i baixada sobtades d'un menestral. És la història d'uns personatges i d'una ciutat, Barcelona.
- La bogeria és l'estudi d'un fenomen psicològic, a Barceona i Vilaniu. Tècnicament l'obra trenca amb el naturalisme. No hi ha només un narrador, sinó varis. Temàticament és l'obra és la més naturalista, amb el determinisme que predicava Zola com a tema principal.

Narcís Oller

► Recuperació:

- El Naturalisme és a l'època de La bogeria (1899) un moviment que s'acaba. El Modernisme comença a aflorar que anava adquirint força i imposant formulacions literàries noves.
- Oller entra en un període de dubtes i de manca de seguretat. Trigarà quatre o cinc anys en escriure una de les seves millors obres, *Pilar Prim* (1906). Intenta acostar-se als nous gustos estètics, trenca amb el naturalisme temàticament: se centra en la nova burgesia barcelonina, molt més consolidada. Tècnicament torna a la tercera persona narrativa i l'obra és molt descriptiva, però ja en un altre corrent literari lluny del realisme-naturalisme.
- Després de *Pilar Prim*, Oller escriu les seves memòries i preparà l'edició de les seves *Obres completes*.

Narcís Oller

- ▶ Els contes: Va escriure molts contes que constitueixen una part molt destacat de la seva obra, per quantitat i diversitat de temes.
- ▶ Tenen caràcter moralitzador i d'entreteniment, sovint són pinzellades d'històries que desenvoluparà a les seves novel·les. Gaudeixen de molt més humor que la narrativa gran, però sense sortir de la tendència més realista.